

at komme ind paa nogen lang Gengivelse af de tidligere Forhandlinger om dette Forhold, som jeg har fremsat i det andet Ting under denne Sags Behandling, dog minde dette høje Tings Medlemmer om, at Sparekassekommissionen, som var nedsat i Halvfjerserne, i sin Betænkning i 1879 enstemmig — altsaa samtlige 7 Medlemmer — har holdt paa, at et Sparekasserentemaksimum maatte fastsættes og burde fastsættes ved Lov. Af disse 7 Medlemmer vare de 6 stemte for, at Sparekasserenten skulde være højst 4 pCt., medens det syvende Medlem, afdøde Levy, foreslog 3,65 pCt. Regeringen sluttede sig til dette Princip, som var meget klart og meget udførligt motiveret i Sparekassekommissionens Betænkning. Den sluttede sig endogsaa til Mindretallets Forslag og foreslog i den det samme Aar i dette Ting forelagte Lov Sparekasserenten fikseret til højst at maatte andrage 3,65 pCt., og i Anmærkningerne til Lovforslaget betegner Regeringen dette Forslag om Rentens Maksimering som det væsentligste i sit Forslag. Jeg skal nævne, at Regeringen i Anmærkningerne til Lovforslaget i 1879 udtalte, at det „efter de hidtil gjorte Erfaringer endog tør antages, at enhver Lovgivning angaaende Sparekasser, der lod dette Punkt henstaa uafgjort, vilde indeholde en saa væsentlig Mangel, at hele den ved Reformen tilsigtede Forbedring i Kassernes Forhold vistnok væsentlig vilde forfejles“. Forslaget blev da ogsaa vedtaget i Landstinget overensstemmende med Regeringens Ønske, og det overvejende Flerstal i Landstingsudvalget var af den Mening, at Renten burde fastsættes i Loven og fastsættes just ikke i Overensstemmelse med Regeringens Forslag, men til 4 pCt., altsaa i Overensstemmelse med Sparekassekommissionens Flerstals Forslag. Imidlertid mødte denne Bestemmelse Modstand i det andet Ting, som man udtrykkelig udtalte, ikke fordi man ønskede, at Sparekasserenten skulde blive høj ved Udeladelsen af en saadan Bestemmelse, eller at der skulde skabes en usund Konkurrence mellem Sparekasserne indbyrdes, tværtimod betegnede man det som meget ønskeligt, at Sparekasserenten holdes nede paa en moderat Fod, men man ønskede i det hele taget, at Sparekasseloven alene skulde gaa ud paa at fastsætte Bestemmelser om en Kontrol gennem en ret vidtgaaende Inspektion, hvorimod man ikke ønskede, at Lovgivningen skulde gribe ind i Sparekassernes administrative Forhold, og Fastsættelsen af en Rente, mente man, maatte siges at henhøre under

det rent administrative for Sparekasserne og deres Direktion. I Overensstemmelse hermed blev Lovforslaget saa vedtaget i Folketinget, og Ministeren maatte give efter, da der ikke var nogen Udsigt for ham til at kunne føre sit saa stærkt hævdede Standpunkt med Hensyn til Renten igennem. Det er til Bedømmelse af de forskellige Forhold i det korte Spand af Aar, som er gaaet hen siden da, ikke uden Interesse at lægge Mærke til, hvorledes Faderen til den nuværende Forslagsstiller rettede en Tak til den daværende Indenrigsminister, fordi han gav Afkald paa sin Fordring om Rentens Fastsættelse, medens Forholdet nu er saa forandret, at Sønnen med sit tilsvarende Kendskab til Sparekassernes Virksomhed finder det nødvendigt at stille Forslag netop om Gennemførelsen af en saadan Bestemmelse.

Det er nu, hvad Fortiden angaar, men hvad Nutiden angaar, har naturligvis Regeringen maattet tage Hensyn til Sparekasseinspektørens Betænkning om det foreliggende Forslag. Der er maaske mange, som ere af den Mening, at det gaar fortræffelig med vore Sparekasser, og nægtes kan det jo heller ikke, at vore Sparekasser i Løbet af de sidste 20 Aar, altsaa netop under den Lovgivning, vi have for nærværende Tid, have gjort store Fremskridt; det er saa nær 500 Millioner Kr., der staa mere i de danske Sparekasser nu, end der stod, da Sparekasseloven blev vedtagen, og Antallet af Sparekassekonti er 700,000 større, end det var den Gang, saa det er naaet op til ca. 1,200,000 med en indsat Kapital, der ikke er langt fra 700 Millioner Kr. Det er jo en meget betydelig og meget glædelig Fremgang for vore Sparekasser, og for saa vidt er jo ogsaa alting godt, men Sparekasseinspektøren er af den Mening, som naturligvis ogsaa enhver maa tiltræde, at jo større det Beløb er, som Sparekasserne have optaget af Befolkningens samlede Formue, des mere bekymret maa man jo være for, at Sparekasserne skulde komme ind paa urigtige Veje, skulde kunne sætte disse Kapitaler i Fare. Man er fra hans Side og fra anden kompetent Side af den Mening, at der er adskillige Symptomer paa, at Sparekasser for at kunne sætte deres Indlaansrente saa højt som muligt, for at kunne konkurrere med andre Sparekasser og ikke mindst med visse Bankinstituter, ere gaaede til dels at engagere deres Kapital paa Maader, som dog ikke ere ganske forenelige med en solid Bestyrelse af en Sparekasse, saaledes ved Anbringelse i